

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát
Koperníkova 26, 301 00 Plzeň**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-572/26-P
Sp. zn. ČŠIP-S-127/26-P

Název	Výchovný ústav, střední škola a základní škola Terešov, příspěvková organizace
Sídlo	Terešov 1, 338 08 Zbiroh
E-mail	teresov.vum@seznam.cz
IČO	48 380 253
Identifikátor	600 028 747
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Butula
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Terešov 1, Terešov Terešov 112, Terešov
Inspekční činnost na místě	5. 5. – 7. 5. 2026

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Výchovný ústav, střední škola a základní škola Terešov (dále „školské zařízení“) vykonává činnost výchovného ústavu, střední školy, základní školy a školní jídelny. Do výchovného ústavu (dále jen „zařízení“) jsou zařazováni chlapci s nařízenou ústavní výchovou, kteří již ukončili základní vzdělávání nebo plní poslední dva roky povinné školní docházky (žáci osmého a devátého ročníku).

K datu inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno celkem 27 chlapců, z toho 24 bylo v zařízení fyzicky přítomno. Čtyři zletilé nezaopatřené osoby vzdělávající se ve střední škole byly v péči zařízení na základě smlouvy o prodlouženém pobytu v zařízení do ukončení přípravy na povolání. Dva chlapci měli povolený pobyt mimo zařízení a jeden byl na útěku. Výchovně vzdělávací činnost probíhala ve čtyřech výchovných skupinách.

Ve škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo sedm žáků v základní škole podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a 17 žáků ve střední škole v tříletém učebním oboru Strojírenské práce s profesním zaměřením Zámečnick.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení má vypracovanou dlouhodobou koncepci, která vychází z dosažených výsledků i z identifikovaných nesplněných cílů. Na jejich základě stanovuje vedení v ročních plánech další dílčí cíle zahrnující materiální, personální a finanční rozvoj. Dlouhodobě se nedaří zajistit kvalitní vnitřní vybavení výchovných skupin, které by odpovídaly prostředí běžné domácnosti. Prioritou ředitele nadále zůstává zachování široké nabídky atraktivních volnočasových aktivit, (např. víkendové výjezdy, turistika, sportovní akce a soutěže, pronájem sportovišť v okolí), a to včetně možnosti využití zájmových útvarů nebo kurzů externích organizací. V předložené koncepci však dosud není zahrnuta oblast činnosti základní školy, přestože je součástí organizace. Tento nedostatek omezuje komplexnost strategického plánování a snižuje návaznost dílčích cílů na skutečné potřeby všech součástí zařízení.

Předávání informací probíhá prostřednictvím elektronického systému a přímého kontaktu mezi všemi aktéry vzdělávání. Klíčová je úzká spolupráce učitelů se skupinovými vychovateli. Vedení zařízení a vychovatelé jsou o výsledcích a pokrocích žáků informováni denně během společných porad. Zákonným zástupcům jsou informace předávány telefonicky nebo při osobních konzultacích.

Ředitel účelně delegoval řízení základní a střední školy na svého zástupce a některé organizační, finanční a kontrolní pravomoci výchovného ústavu na vedoucího vychovatele a vedoucí jednotlivých výchovných skupin. Ředitel společně se zástupcem a vedoucím vychovatelem pravidelně hodnotí stav zařízení ve všech pedagogických oblastech a výsledky zavádí do praxe. Vnitřní kontrolní systém zohledňuje specifika zařízení. Kontrolní a hospitační činnosti provádí ředitel, zástupce ředitele a vedoucí vychovatel podle stanoveného plánu. Výsledky kontrol jsou pravidelně projednávány na poradách s pedagogy jednotlivých výchovných skupin, kde jsou navrhována konkrétní opatření ke zlepšení jejich činnosti. Pedagogové výchovných skupin na pravidelných pedagogických radách hodnotí výsledky vzdělávání dětí a sjednocují své postupy při výchovném působení.

Od minulé inspekční činnosti došlo k částečné obměně pedagogického sboru. V současné době část pedagogických pracovníků nespĺňuje odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost. Všichni pedagogové splňují psychickou způsobilost, všichni

zaměstnanci bezúhonnost. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno hlavně v oblasti doplňování požadované odborné kvalifikace. Vzdělávacích akcí a seminářů se zaměřením na rizikové chování, činnosti s dětmi s poruchou chování, nebo s dětmi s psychiatrickým onemocněním se pedagogové účastnili jen zcela sporadicky.

Školské zařízení disponuje velmi dobrými prostorovými podmínkami. V posledních letech došlo ke zkvalitnění materiálního zázemí, a to zejména prostřednictvím vybudování nových sociálních zařízení ve třech výchovných skupinách, pořízením posilovacích strojů, vybudováním nové kuchyně a opravou nádvoří. Vnitřní vybavení jednotlivých výchovných skupin je však ve špatném stavu. Ložnice jsou nezabydlené, není v nich zázemí pro uchovávání šatstva a osobních věcí, prostory pro trávení volného času jsou neosobní, nepodporující efektivní resocializační proces postavený na osvojení funkčních a sociálně přijatelných strategií. Nevhodné je umístění skříní s osobními věcmi chlapců mimo jejich pokoje, v samostatné uzamčené místnosti, bez možnosti přístupu chlapců ke svým věcem bez asistence vychovatele. Zajištění simulace fungování běžné domácnosti tak probíhá pouze formálně. Nábytek a další zařízení nebylo v posledních letech obnovováno. Pro zájmové činnosti je k dispozici kulečnicková herna, hudebna, nově opravená cvičebna a posilovna. Zahrada je upravena jako sportoviště, k dispozici je asfaltové a trávnaté hřiště na malou kopanou.

Teoretická výuka žáků základní i střední školy probíhá v samostatné budově. Učebny jsou vybaveny výukovými obrazy, učebními pomůckami a dataprojektory, které vyučující při výuce efektivně využívají. Praktická výuka probíhá ve dvou dílnách, které jsou součástí areálu zařízení a na smluvním pracovišti.

Činnost školského zařízení je většinou financována z dotace poskytnuté ze státního rozpočtu.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí při vzdělávání jsou upraveny ve vnitřních dokumentech školského zařízení a všichni aktéři jsou prokazatelným způsobem se zásadami bezpečného chování pravidelně seznamováni. Vchody do budov zařízení byly v průběhu inspekční činnosti zabezpečeny.

V rámci přímého zaopatření je dětem poskytováno celodenní stravování v požadovaném rozsahu. Tento způsob je v rámci plánovaných činností doplňován samostatnou přípravou pokrmů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Odpolední výchovně vzdělávací činnosti byly realizovány v návaznosti na týdenní plány vycházející z ročního plánu činností a školního vzdělávacího programu. Sledované aktivity zahrnovaly zejména sportovní a relaxační činnosti, různé zájmové aktivity, sebeobslužné činnosti, upevňování hygienických návyků, samostatné vycházky i osobní volno. Organizace programu zohledňovala aktuální potřeby dětí i složení jednotlivých skupin. V průběhu činností byla využívány především společné aktivity celé skupiny, spolupráce v menších skupinách, méně také individuální práce s jednotlivými chlapci. Vychovatelé děti průběžně motivovali k zapojení do činností, někteří se aktivit účastnili společně s nimi, což podporovalo vzájemnou spolupráci a posilovalo vztahy mezi dětmi a pracovníky. Součástí každodenního fungování výchovných skupin bylo vytváření podmínek podporujících přirozený způsob života obdobný běžnému rodinnému prostředí. Chlapci byli vedeni k převzetí odpovědnosti za běžné každodenní činnosti, zejména k samostatnému nakládání s finančními prostředky, zajišťování základních domácích prací nebo sebeobslužných

činností. V menší míře byl využit potenciál některých programů, směřujících k přípravě na samostatný život po opuštění zařízení, který je v programu skupin zařazen pouze jednou týdně. Menší důraz je při výchově kladen na komunitní prvky a vzájemné vrstevnické působení.

V průběhu sledovaných aktivit byla interakce a komunikace pracovníků s dětmi většinou přirozená a věcná. Ve vzájemné komunikaci převažoval respektující a empatický přístup, vychovatelé zohledňovali individuální zájmy a tempo chlapců. Chlapci zpravidla respektovali nastavená pravidla i názory ostatních, což se pozitivně promítalo do celkové atmosféry ve skupinách. Při porušování dohodnutých pravidel reagovali vychovatelé zpravidla adekvátní korekcí chování dětí. Ty měly možnost vyjadřovat se ke svému hodnocení i k dalším záležitostem, které se jich týkaly. Nebyly bezdůvodně omezovány v kontaktu s blízkými osobami ani v realizaci návštěv a dovolenkových pobytů.

Sledovaná výuka v základní i střední škole byla organizačně i pedagogicky velmi dobře zvládnutá. V hodinách byly důsledně respektovány vzdělávací potřeby žáků, a to i s ohledem na jejich aktuální psychický stav. Výklad učiva byl vhodně doplňován podnětnými otázkami, na které žáci většinou jednoduše a adekvátně reagovali. Všechny hodiny byly na závěr zhodnoceny a žákům byla poskytována zpětná vazba k úrovni zvládnutí zadaných úkolů, doplněná o dostatečnou motivaci k dalšímu vzdělávání. Výchovná funkce sebehodnocení a podpora vzájemného hodnocení žáků byly využívány v menší míře.

Praktické vyučování bylo sledováno na školním pracovišti, jehož vybavenost odpovídá požadavkům na zajištění vzdělávání v daném oboru. U žáků byly systematicky rozvíjeny odborné kompetence s cílem osvojit si potřebné praktické dovednosti a pracovní návyky v souladu s profilem absolventa, osnovami odborného výcviku a v návaznosti na teoretické odborné předměty. Výuka byla účelně zorganizována a probíhala v souladu se zásadami bezpečnosti práce a ochrany zdraví. Vstřícný a podporující přístup učitele k individuálním potřebám žáků měl pozitivní vliv na celkové klima odborného výcviku i na jejich motivaci a přístup k plnění zadaných úkolů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Informace o výsledcích vzdělávání a výchovy dětí jsou pravidelně projednávány na pedagogických radách i při každodenním kontaktu pedagogických pracovníků. Hodnoticí bodový systém je nastavený jednoduše, účelně a chlapci mu rozumí, průběžně dochází k jeho dílčím úpravám v reakci na požadavky legislativy a podněty spolupracující státní zástupkyně. Chlapci jsou motivováni především samostatnými vycházkami a finančními odměnami. Vyplácení kapesného jednou za měsíc odpovídá praxi běžného života a připravuje tak chlapce na samostatný život po odchodu ze zařízení. Tázání chlapci věděli, na jaké částky mají nárok.

Programy rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“) jsou standardně vypracovávány klíčovým pracovníkem (obvykle vychovatelem) ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky, a jsou ve čtvrtletním intervalu vyhodnocovány. PROD se však zatím nedaří v zařízení využívat jako živý nástroj pro individuální práci, úkoly v nich stanovené nejsou součástí týdenních plánů, chlapci obvykle nejsou do jejich vypracování a vyhodnocování aktivně zapojováni a také s ním nejsou prokazatelně seznamováni.

Aktuální nepřítomnost psychologa v zařízení je částečně kompenzována péčí etopedky, její standardní činnosti jsou pak realizovány spoluprací celého týmu pedagogických pracovníků, takže snížená dostupnost psychologické péče pro umístěné chlapce se zatím projevuje pouze

částečně. Z rozhovorů s dětmi a z dotazníků zadaných inspekčním týmem dále vyplynulo, že každé dítě má v zařízení minimálně jednu dospělou osobu, které důvěřuje. Zároveň bylo patrné, že mají v dospělé autority plnou důvěru.

Zařízení účelně využívá výchovná opatření jako nástroj k posilování žádoucího chování a k řešení méně vhodných projevů chlapců. Opatření jsou uplatňována přiměřeně konkrétním situacím a podporují upevňování pravidel soužití v zařízení. Výchovná práce pedagogických pracovníků se zároveň zaměřuje na prevenci a řešení rizikového chování, zejména užívání návykových látek, slovní i fyzické agrese mezi chlapci a útěků ze zařízení. Tyto situace jsou řešeny prostřednictvím každodenní výchovné práce, individuálních rozhovorů, komunitních setkání a spolupráce s odbornými pracovníky zařízení. Nastavený systém preventivních opatření přispívá k postupnému posilování odpovědnosti chlapců za jejich vlastní chování. Přetrvávajícím problémem nadále zůstává vysoká míra útěkovosti ze zařízení. Vedení zařízení tuto skutečnost řeší prostřednictvím motivačních kontraktů uzavíraných s dětmi. Současně zařízení umožňuje realizaci podmínečných pobytů dětí v rodinách před ukončením ústavní výchovy.

Od minulé inspekční činnosti došlo k útlumu aktivit spolusprávy, jejíž činnost je v zařízení spíše formální. Komunikace mezi vedením zařízení a chlapci je zajišťována v rámci komunitního týdenního hodnocení, vedeného ředitelem a také snadno dostupnou možností každodenní komunikace, což chlapci opakovaně potvrzovali v rámci rozhovorů se členy inspekčního týmu.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků školy jsou srozumitelně a přehledně zpracována ve školním řádu. Systém zjišťování výsledků vzdělávání žáků je založen zejména na uplatňování standardních evaluačních nástrojů s využitím různých forem písemného prověřování a ústního zkoušení. Průběžně jsou aktuální problémy a výsledky vzdělávání projednávány při každodenním setkávání pedagogů mezi sebou a se zástupcem ředitele. Dobré pracovní klima s malým počtem žáků ve třídách, nabídka konzultačních hodin pedagogů s možností doučování, dobrá spolupráce učitelů s vychovateli a povinná doba domácí přípravy na vyučování v denním režimu výchovného ústavu pozitivně přispívají k prevenci školní neúspěšnosti žáků. Výsledky výchovy a vzdělávání jsou pravidelně projednávány v pedagogické radě.

Výchovně vzdělávací aktivity jsou připravovány s cílem resocializace dětí a přebudování jejich hodnotového žebříčku. Zařízení se snaží podporovat záliby jednotlivých chlapců a aktivní prožívání jejich volného času prostřednictvím pestré nabídky zájmových aktivit, které jsou průběžně rozšiřovány například o účast na sportovních akcích pořádaných obdobnými zařízeními, o vícedenní pobyty během školních prázdnin a také o další jednorázové aktivity podporující skupinovou soudržnost a vytvářející pozitivní životní zkušenosti chlapců.

Vedle institucí a organizací tradičně spolupracujících s výchovnými ústavy, jako je orgán sociálně-právní ochrany dětí, probační a mediační služba, Policie ČR, soudy a státní zastupitelství, zařízení spolupracuje také se zdravotnickými zařízeními a neziskovými organizacemi.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Postupné zkvalitňování materiálního zázemí školského zařízení (vybudování nových sociálních zařízení ve třech výchovných skupinách, nákup posilovacích strojů, vybudování nové kuchyňky, oprava nádvoří aj.).
- Stále pouze malá část pedagogů přistupuje aktivně k vlastnímu profesnímu rozvoji.
- Školskému zařízení se nedaří získat kvalifikované pedagogy.

Silné stránky

- Zařízení aktivně spolupracuje s partnery při rozvoji praktických dovedností žáků přímo v provozech, včetně možnosti získání svářečského kurzu, což zvyšuje jejich uplatnění v budoucím profesním životě. (1.5)
- Vedení zařízení vytváří podmínky pro velmi dobré vztahy a komunikaci mezi pedagogy a mezi pedagogy a dětmi, což výrazně přispívá k dobrému vnitřnímu klimatu zařízení. (2.2)
- Pestrá nabídka zájmových aktivit podporuje smysluplné využívání volného času a podporuje rozvoj individuálních zájmů jednotlivých chlapců. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz.

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Program rozvoje osobnosti dítěte není živým nástrojem pro individuální práci a nevzniká ve spolupráci s dítětem. (4.3)
- Vedení zařízení dlouhodobě nezlepšuje vnitřní vybavení výchovných skupin tak, aby se přibližovalo fungování běžné domácnosti a umožnilo získávat dětem potřebné sociální kompetence. (2.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zajistit plnohodnotnou psychologickou péči pro děti umístěné v zařízení.
- Využívat programy rozvoje osobnosti jako nástroj pro individuální práci s dítětem a propojit je s týdenními plány výchovné činnosti.
- Posílit a intenzivněji využít možnosti zavedených skupinových a komunitních prvků výchovy pro posílení vzájemného vrstevnického působení.
- Zajistit dovybavení výchovných skupin odpovídajícím nábytkem a provést opatření směřující ke zvýšení estetické úrovně vybraných skupin s cílem vytvořit podnětné prostředí.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínce, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace školy a školského zařízení podle § 28 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a § 34 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících a prováděcích právních předpisů, platná ve školním roce 2025/2026 k datu inspekce
2. Dokumentace školského zařízení k posouzení ekonomických podmínek, zajištění školního stravování a bezpečnosti dětí, klientů a žáků platná ve školním roce 2025/2026 k datu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí (u škol a školských zařízení je doručeno již dnem dodání do datové schránky, což je považováno za den převzetí dokumentu). Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Drahuše Šefčíková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Libor Janošek, školní inspektor

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

27. 5. 2026